

UNDERVISNINGS
MINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Sprogprøver i børnehaveklassen

—
Informationsmateriale om sprogprøven i
børnehaveklassen

Generelt om forløbet med sprogrøver i børnehaveklassen

Fra skoleåret 2019/20, det vil sige efter folketingsvalget, indføres sprogrøven i børnehaveklasse på grundskoler og afdelinger af grundskoler, hvor mere end 30 pct. af eleverne bor i et boligområde, der har været på infrastrukturlisten¹ mindst én gang inden for de seneste 3 år². Alle elever i børnehaveklassen på de pågældende skoler vil blive omfattet af kravet om obligatorisk sprogrøve.

For at sikre, at alle børn på de omfattede skoler har det grundlæggende sproglige niveau, som er nødvendigt for at kunne følge undervisningen i grundskolen, er både folkeskoler og de frie grundskoler omfattet.

Listen over hvilke skoler, der skal afholde sprogrøver bygger på Transport, Bygning- og Boligministeriets data over udsatte boligområder sammenholdt med data fra Danmarks Statistiks elevregister. Det er kommunalbestyrelsens og de frie skolers bestyrelses ansvar at påse, hvorvidt de er omfattet af kravet om obligatoriske sprogrøver og meddele dette til Undervisningsministeriet.

Du kan se listen på www.uvm.dk/sprogproever.

Dette informationsmateriale indeholder en beskrivelse af regler, rammer og indhold for sprogrøven målrettet elever i børnehaveklassen. Undervisningsministeriet har desuden lanceret en ny underhjemmeside om sprogrøven, der vil blive opdateret løbende med information herom. I kan tilgå hjemmesiden [her](#). Her vil også blive opdateret med information om sprogrøven i 1.-9. klasse.

1 Infrastrukturlisten er en liste over udsatte boligområder som Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen udarbejder en gang årligt.

2 Kravet om sprogrøver vil også gælde tosprogede elever, som optages senere end børnehaveklasse på de omfattede skoler, og som stopper med at modtage undervisning i supplerende dansk som andetsprog.

Sprogprøven i børnehaveklassen

Sprogprøven i børnehaveklassen skal afdække, hvorvidt eleverne er i stand til at påbegynde undervisningen i 1. klasse. Afdækningen sker gennem en afprøvning af elevernes sproglige kompetencer kombineret med en systematisk sprogstimulerende indsats i både klassen og i hjemmet. Hver elev får i alt fire prøveforsøg til at bestå sprogprøven. De første tre prøveforsøg er obligatoriske, mens det sidste er frivilligt.

De obligatoriske prøveforsøg afvikles tre gange i løbet af skoleåret – i begyndelsen af skoleåret, i februar og inden skoleårets afslutning. Hvert sprogprøveforsøg består af fire dele, som kan afholdes over en samlet periode på femten skoledage. Dermed placerer sprogprøveforsøgene sig på følgende vis:

- Op til femten skoledage i begyndelsen af skoleåret
- Op til femten skoledage i februar
- Op til femten skoledage i slutningen af skoleåret

Elever, som ikke består det tredje sprogprøveforsøg, skal tilbydes at gennemføre det fjerde frivillige sprogprøveforsøg inden undervisningens påbegyndelse i 1. klasse.

Det vil være en forudsætning for at påbegynde 1. klasse, at eleven består sprogprøven. Hvis et prøveforsøg har et positivt udfald, er elevens sprogkunderskaber tilstrækkelige, og eleven skal ikke benytte flere forsøg. Elevens påbegyndelse af undervisning i 1. klasse vil kun kunne udsættes én gang.

Se også om sommerskole side 8.

Sprogprøvens indhold

Sprogprøven har fokus på seks sproglige områder: Lydlig opmærksomhed (fx rim), ordforråd, grammatiske færdigheder (fx ordbøjning, sætningsdannelse), fortælling og oplæsning, samtale og dialog samt tidlig skrivning og læsning.

Sprogprøven afvikles ved, at der gennemføres sproglege med eleverne, som gør det muligt at vurdere elevens sprog inden for de seks sproglige områder. Sprogprøven skal foretages af pædagogisk personale, hvor en person, f.eks. børnehaveklasselederen, står for at gennem-

føre sproglegen, mens en anden person, f.eks. en læse- eller dansk som andetsprogsvejleder, vurderer og registrerer resultaterne. Sprogprøverne skal ses i sammenhæng med de andre sproglige tests, der bliver foretaget i børnehaveklassen

Der er tale om en individuel vurdering af elevens sprogkundskaber ud fra centralt fastsatte sprogprøverammer og vurderingsskemaer.

Nedenfor ses et eksempel:

Målsætning:

Eleven skal kunne deltage i samtale og veksle mellem at lytte og ytre sig.

Vurderingskriterier

- a: Eleven deltager sikkert og selvstændigt i samtalen og veksler mellem at lytte og ytre sig.
- b: Eleven deltager i samtalen ved enten at lytte eller ytre sig.
- c: Eleven deltager ikke i samtalen og veksler ikke mellem at lytte og ytre sig.

Sprogprøven vil resultere i en score, der placerer barnet i en sproglig kategori. På den baggrund skal det pædagogiske personale lave en helhedsvurdering af den enkelte elevs sproglige kunnen og herved afgøre, om barnet har bestået sprogprøven eller ej.

Forældrene skal orienteres om resultatet af elevens sprogprøveforsøg. Orienteringen sker skriftligt. Forældre til en elev, som ikke vur-

deres sprogparat, modtager endvidere tilbud om et personligt møde med bedømmeren eller bedømmerne. Her vil sprogprøvens resultat blive suppleret med information om, hvordan forældrene bedst understøtter deres barns sprogudvikling.

Målrettet sprogstimulering

Skolerne er forpligtet til at gennemføre sprogstimuleringsforløb med de elever, som har et negativt udfald ved sprogrøven. Sprogstimuleringen vil skulle tilrettelægges lokalt, så der både er intensive forløb i og uden for klasseværelset. Det er ikke hensigten, at der skal ske en udvidelse i timeantallet for eleverne, som omfattes.

Sprogstimuleringen gennemføres med eleven mellem sprogrøveforsøgene. Det er op til den enkelte skole, hvordan den tilrettelægger sprogstimuleringen, så det sikres, at flest mulige elever bliver sproparate til 1. klasse.

Undervisningsministeriet stiller sprogstimuleringsmaterialer til rådighed, i form af læringsspil og øvelser mv., som kan understøtte de områder, eleven konkret har behov for at styrke. Der stilles desuden materiale til fælles dialogtræning i klassen til rådighed.

Når en elev består sprogrøven, er skolen ikke længere forpligtet til at gennemføre den individuelle sprogstimulering, som programmet med sprogrøven foreskriver.

Forældreinvolvering

Skolelederen skal sikre, at forældrene i starten af skoleåret inddrages og orienteres om deres rolle og betydning for barnets sproglige udvikling. Forældrene skal endvidere orienteres om spromprøvens gennemførelse og formål. Undervisningsministeriet stiller en folder, oversat til relevante sprog, til rådighed for skolerne målrettet forældre, ligesom det anbefales, at skolerne afholder en forældrecafé for alle forældre, hvor de orienteres om spromprøven i børnehaveklassen.

På baggrund af resultaterne af spromprøven skal forældrene til de elever, som har sproglige udfordringer, opfordres til at gennemføre aktiviteter og lege målrettet elevernes udfordringer. Børnehaveklasselederen kan ved samtaler med forældrene udlevere forslag til konkrete aktiviteter, fx læringsspil og sproglege, som understøtter de områder, som eleven har særligt behov for at styrke. Undervisningsministeriet stiller sådanne materialer til rådighed.

Sommerskole

Kommuner og de frie grundskoler skal oprette og tilbyde sommerskole for de elever, der ikke har bestået den tredje sprogrprøve. Deltagelse i sommerskolen er et frivilligt tilbud.

Indholdet på sommerskoleopholdet kan bestå af de samme sproglige og dialogiske aktiviteter (sproglege, dialogøvelser og sprogstimulering), som er gennemført i løbet af skoleåret. Derudover kan indholdet i sommerskoleopholdet være fælles aktiviteter, herunder aktiviteter som forældrene har mulighed for at deltage i. Det kan fx være idrætsaktiviteter, madlavning, museumsbesøg og lignende – eventuelt i samarbejde med lokale foreninger.

Kommunerne og de frie grundskoler er ansvarlige for at organisere sommerskolen målrettet deres elever, så det giver bedst mening i den lokale kontekst. Det er en lokal beslutning, hvordan den frivillige undervisning skal organiseres, herunder om der skal samles elever fra flere skoler.

Eleverne skal efter sommerskole tilbydes at gennemføre det fjerde sprogrprøveforsøg for at

kunne blive erklæret sprogrparate til 1. klasse. Prøven skal afholdes inden undervisningens påbegyndelse i 1. klasse og gennemføres af skolens pædagogiske personale.